

Част 1

Маркети

Епизод 1

Казвам се Испул, син на Асверг. И ще ви разкажа за подвизите на мой баща. Асверг бил роден в Проват, близо до Адрианопол, в годината, в която кан Кардам се възкачил на трона. И макар роден в ромейски земи, той бил българин по произход. Затова през Многоцветния месец Брязок, в лято 791-во, когато ромейският император Константин VI загубил в битка до бащините ми земи, победен от Кардамовите войски, Асверг се присъединил към българите и започнал служба при един багаин.

В дома на багаина Асверг се грижел за конете, като често помагал и в земеделските задачи.

Сприятелил се с един старец, който живеел там и се занимавал с дребни домакински неща. Този старец се казвал Тимер.

Веднъж Асверг видял, че Тимер дълбае някакви странини знаци върху един прът. Попитал го за тях. А Тимер рекъл:

– Това не са обикновени знаци. Това са букви. С тях можеш да записваш важна информация или да прочетеш такава, оставена от някого другиго.

Асверг се впечатлил много и помолил стареца:

– Можеш ли да ме научиш и мен да разпознавам и изписвам буквите? Тимер, ти си толкова мъдър! Бих желал да ме дариш с колкото се може повече от твоите знания.

Стареца се съгласил да го обучи на различни неща, не само на четмо и писмо. Но заради възрастта му и заради техните за-

дължения намало достатъчно време. Затова предложил на Асверг да си избере над кои дисциплини да набледне.

Сега ти предстои да вземеш първото си решение – какво да изучи Асверг и до каква степен.

Има четири предмета за изучаване – граматика, математика, история и география. Всяко знание, което Асверг натрупа, след това може да му е полезно. За начало всеки от тези предмети може да бъде развит на максимум три нива, което означава, че максималните знания във всяка област за сега са по три. Тъй като времето на Тимер е ограничено, Асверг може да изучи общо шест неща. Затова прещени внимателно над кои дисциплини да набледне Асверг.

Когато избереш някоя дисциплина, иди на съответния епизод. Така Асверг ще научи нещо ново.

Ако желаеш да научиш какво е багайн, иди на Епизод 26.

Ако искаш Асверг да обогати знанията си по граматика, иди на Епизод 15.

Ако искаш да се научи да смята и да разбие знанията си в областта на математиката, иди на Епизод 20.

Ако искаш да обогати знанията си по история, иди на Епизод 25.

Ако искаш да натрупа знания по география, иди на Епизод 30.

Epizod 2

Асверг изучил латинската азбука, на която пишли тогава в Папската държава. След старателни упражнения той научил всяка буква. Можел с лекота да чете и да пише, а това му се сторило

като скрито богатство и вярвал, че един ден положеният труд ще му се отблагодари.

Увеличи оценката за АВТОРИТЕТ с 1 точка, а в ЗНАНИЯ си запиши името на свитък „латиница“.

Не забравяй, че можеш да развиеш общо шест знания!

Ако искаш Асверг да обогати още знанията си по граматика, иди на Епизод 6.

Ако искаш да развиеш математика, иди на Епизод 20.

Ако искаш да развиеш история, иди на Епизод 25.

Ако искаш да развиеш география, иди на Епизод 30.

Ако вече си се изучил от името на Асверг, иди на Епизод 21.

Епизод 3

Изминали седмици, в които Асверг придобивал все повече знания. Той продължавал да изпълнява задълженията си в дома на багаина, но душата му блуждаела далеч от сегашния му дом. Той искал да научи какво има отвъд границите на царството. Затова един ден отишъл при Тимер по-рано, отколкото бил часът за учение.

– Мъдри Тимере, ти ми разказа за рода Дуло и за опасностите, които са довели до неговото разцепване. Но искам да науча повече. Защото смятам, че съдбата на един човек не зависи само от него, но и от хората, с които се обгради. И мисля, че по същия начин едно царство може да разпростре границите си спрямо съседните царства.

– Така е, Асверг. Ето, че се показваш като добър ученик. Добър ученик е този, който не само запомня дадената му информация, но и спрямо натрупаните знания започва да си задава въпроси.

И Тимер рассказал за хазарите, за аварите и за ромеите. Как на юг живеели ромеите и столица им бил Константинопол. И макар сега да владеели предимно елинската и малоазийската земя, то доскоро се разпростирали по цялото Средиземноморие. Разказал, че Хазарският хаганат се разпростирал на североизток върху земите на някогашна Велика България, из степите на реките Волга и Дон, чак до Северен Кавказ. Разказал и за аварите, които завладели Панония и поробили българите, живеещи там.

Увеличи оценката за АВТОРИТЕТ с 1 точка, а в ЗНАНИЯ си запиши името на свитък „ромеи, хазари, авари“.

Не забравяй, че можеш да развиеш общо шест знания!

Ако искаш да развиеш граматика, иди на Епизод 2.

Ако искаш да развиеш математика, иди на Епизод 20.

Ако искаш да развиеш география, иди на Епизод 30.

Ако вече си се изучил от името на Асверг, иди на Епизод 21.

Epizod 4

След образуването на Дунавска България били построени нови крепости и фортификации, а голяма част от заварените крепости и отбранителни съоръжения били възстановени.

Били са строени укрепителни валове и структури. Валовете се състояли от изкопан дълбок ров и стръмен висок насип зад него, а на уязвими за отбрана места се поставял и честокол – стена от набити свързани и заострени в горния край дървени трупи. Някои валове, строени от българите, достигали стотици километри.

Валовата укрепителна система била основна характеристика в отбраната на Първо българско царство.

Често са се правели и ниски огради от трънливи клони, които били трудно, често смъртоносно препятствие срещу противниковата конница.

Увеличи оценката за АВТОРИТЕТ с 1 точка, а в ЗНАНИЯ си запиши името на свитък „фортификация“.

Иди на Епизод 11.

Епизод 5

Знанията, които получил досега, сякаш не били достатъчни за Асверг. Затова той изучил и дедукцията. Научил се как да разсъждава логически. Как да извежда заключения от общите примери към частните. Научил се да мисли по-задълбочено.

Увеличи оценката за АВТОРИТЕТ с 1 точка, а в ЗНАНИЯ си запиши името на свитък „дедукция“.

Не забравяй, че можеш да развиеши общо шест знания!

Ако искаш да развиеши граматика, иди на Епизод 2.

Ако искаш да развиеши история, иди на Епизод 25.

Ако искаш да развиеши география, иди на Епизод 30.

Ако вече си се изучил от името на Асверг, иди на Епизод 21.

Епизод 6

Асверг искал да научи още и още за начините на изписване на думите. Затова Тимер му подарил един лист, изписан със страшен почерк. Рекъл му:

— Това е каролингски минускул. Или каролингски малки букви. Измислил ги е някой си Алкуин от далечен град на име Йорк. Алкуин е близък съветник на Карл Велики, краля на франките. Макар да мога да чета, не разбирам езика на франките. Но от мен да знаеш, видиш ли големи и малки букви, това е каролингски минускул.

Увеличи оценката за АВТОРИТЕТ с 1 точка, а в ЗНАНИЯ си запиши името на свитък „минускул“.

Не забравяй, че можеш да разшириш общо шест знания!

Ако искаш да развиеш математика, иди на Епизод 20.

Ако искаш да развиеш история, иди на Епизод 25.

Ако искаш да развиеш география, иди на Епизод 30.

Ако вече си се изучил от името на Асверг, иди на Епизод 21.

Epizod 7

Асверг и още двама съгледвачи се отправили към твърдина-та, за да преброят противниковите воини. Пресекли реката при един от завоите ѝ и изкачили възвишението, зад което в ниското се намирал ромейският военен стан.

Благодарение на уроците, които научил от стария Тимер, Асверг бързо преброял противниковите войници. Проучили разположението на лагера и движението на постовите. След това незабелязано се върнали в своя лагер.

Увеличи оценката за АВТОРИТЕТ с 3 точки.

Иди на Епизод 22 или на Епизод 31.

Епизод 8

Преди да продължиш, се запознай с важна част от играта. Това е „дневникът“ на главния герой, чието име е Асверг. В него има три важни секции – „оценки“, „знания“ и „багаж“.

Макар през повечето време нашата книга-игра да се придръжа към действителни събития, то голяма част от тях е измислена, за да ти бъде интересно на теб, читателю. Нашият герой Асверг също е измислен. И от теб зависи как той ще се развива. Какви качества ще придобива. Какви решения ще взема. В секция „оценки“ ти можеш да следиш физическото развитие на героя си, като от теб ще зависи в кое умение той ще е по-добър. Ето ти малко информация за различните оценки:

БЪРЗИНА – В Средновековието често дали си силен, не е било така важно, както това дали можеш да се измъкнеш от смъртоносни опасности. Това качество определя не само скоростта на придвижване на Асверг, но и на вземането на някои решения навреме.

СИЛА – Това качество показва до каква степен Асверг е мощен физически. Често според предметите, които притежава, тази оценка може да се промени. Например, ако Асверг държи меч, то към оценката му за сила ще се добави и тази на меча.

АТАКА – Оценката на това качество показва способността на Асверг да напада.

ЗАЩИТА – Оценката на това качество показва способността на Асверг да се отбранява.

АВТОРИТЕТ – Това е едно от най-важните качества. Колкото по-голям авторитет има човек, толкова по-добре е приет от околните. И толкова по-нагоре може да се издигне в обществото. Оценката на това качество се трупа според правилните или грешните действия, които ти вземаш от името на Асверг. А понякога може да се трупа и като награда към различни решения.

Сега предстои да вземеш важно решение, а именно да разпределиш първи базови оценки върху качествата на Асверг. Ще можеш съвсем спокойно да разпределиш няколко точки по твоето усъмнение и така да оцениш БЪРЗИНА, СИЛА, АТАКА и ЗАЩИТА. АВТОРИТЕТ засега остава без оценки.

Иди на един от следните епизоди, като не търси логика, а се довери на късмета си.

Епизод 27, Епизод 47 или Епизод 57.

Епизод 9

Асверг и още двама съгледвачи се отправили към твърдината, за да преброят противниковите воини. Пресекли реката при един от завоите ѝ, където били скрити, и изкачили възвишението, зад което в ниското се намирал ромейският военен стан.

Благодарение на уроците, които научил от стария Тимер, Асверг бързо преброил противниковите воиници. След като проучили подробно не само броя, но и разположението на армията, българите, незабелязани, се върнали в техния лагер.

Увеличи оценката за АВТОРИТЕТ с 3 точки.

Иди на Епизод 22 или на Епизод 31.

Епизод 10

Математиката била като един нов свят за Асверг и той искал да научи още и още. Старият Тимер му показал как да умножава и как да дели числата.

Увеличи оценката за АВТОРИТЕТ с 1 точка, а в ЗНАНИЯ си запиши името на свитък „умножение и деление“.

Не забравяй, че можеш да развиеш общо шест знания!

Ако искаш да развиеш още знания в областта на математиката, иди на Епизод 5.

Ако искаш да развиеш граматика, иди на Епизод 2.

Ако искаш да развиеш история, иди на Епизод 25.

Ако искаш да развиеш география, иди на Епизод 30.

Ако вече си се изучил от името на Асверг, иди на Епизод 21.

Епизод 11

Млад бил Константин VI Порфирогенет, императорът на Източната Римска империя. Млад и горделив! Заслепен от високомерие, той жадувал да се докаже. Най-вече пред себе си и за да унижи майка си, от която преди по-малко от две години едва получил пълна власт над империята, склонявайки я да се откаже от регентството и отнемайки ѝ титлата август. Мразел майка си за това, че се меси в личния му живот и в управлението на империята. И казват, че тези чувства го били превърнали в човек, който се страхувал от публичните унижения. Ето защо той не можел да се

примири с обидата, която му нанесла загубата от Кардам година по-рано.

*Ако искаш да научиш какво значи Порфиrogenет,
иди на Епизод 36.*

*Ако нямаш търпение да прочетеш за битката между
Кардам и Константин VI, иди на Епизод 12.*

Епизод 12

Решен да си отмъсти за провала при Проват, Константин VI мобилизирал войските на своите балкански теми и част от редовната столична армия – тагмата. Събрал армията си близо до Адрианопол и потеглил на север към Стара планина с идеята да премине Ришкия проход, разположен северно от крепостта Маркели, която се падала на границата с българските земи. Като узнал, че Кардам е известен за действията му, ромейският император се укрепил около Маркели. Там ромейските свещеници пророкували успех за империята над езическите българи. Астрономът Панкратий също казал на императора, че звездите му вещаят победа. И той, подълган от тях и обнадежден, се подготвил да нападне българите.

*Ако искаш да научиш повече за Константин VI,
иди на Епизод 39.*

Ако искаш да продължиш към битката, иди на Епизод 13.